

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0821U101094

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 01-06-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Крамар Наталія Анатоліївна

2. Kramar Nataliia A.

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 035

Назва наукової спеціальності: Гуманітарні науки. Філологія

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 19-05-2021

Спеціальність за освітою: Мова і література (давньогрецька, латинська), англійська мова

Місце роботи здобувача: Центр наукових досліджень та викладання іноземних мов Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05540161

Місцезнаходження: вул. Трьохсвятительська, буд. 4, м. Київ, 01601, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 26.001.151

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, м. Київ, 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Центр наукових досліджень та викладання іноземних мов Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05540161

Місцезнаходження: вул. Трьохсвятительська, буд. 4, м. Київ, 01601, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 16.21.33

Тема дисертації:

1. Саморепрезентація авторської особистості ученого: дискурсивні та когнітивні виміри (на матеріалі лекцій та мемуарів Р. Файнмана)
2. Self-Representation of a Scientist's Authorial Identity: Discursive and Cognitive Dimensions (Based on the Lectures and Memoirs by R. P. Feynman).

Реферат:

1. Дисертаційну роботу присвячено комплексному дослідженню саморепрезентації авторської особистості одного з найбільш харизматичних та впливових вчених 20 ст. – Річарда Файнмана – під кутом зору дискурсивної та когнітивної лінгвістики. Новизна роботи полягає у тому, що вперше застосовується корпусно-орієнтований підхід до вивчення дискурсивної особистості науковця, який інтегрує аналіз метадискурсивних, епістемічних та когнітивно-риторичних маркерів його саморепрезентації на тлі референтних текстів. Продемонстровано ефективність застосування моделі метадискурсу К. Гайленда як теоретичної основи для дослідження дискурсивної особистості вченого та доведено її придатність для аналізу лекційного жанру наукової комунікації, попри те, що на сьогодні вона найширше репрезентована у

контексті досліджень жанру наукової статті. Обґрунтовано доцільність застосування корпусного підходу до вивчення ідіостилістичних особливостей творчості вченого, з опорою на контекстуальний аналіз лексичних маркерів у зіставленні з референтними корпусами. Аргументовано необхідність врахування при аналізі саморепрезентації науковця його поглядів на природу науки та знання як факторів, що детермінують його дослідницькі підходи та результати, а також міру його авторської присутності у науковому тексті. Окреслено властиві Р. Файнману засоби конструювання стансу та залучення аудиторії у лекційному дискурсі, з детальним розглядом емоційно-навантажених оцінкових одиниць. Охарактеризовано епістемічні настанови вченого та вербалізацію концепту НАУКА в його авторському дискурсі. Риторичні засоби у текстових та відео-лекціях Р. Файнмана проаналізовано з позицій нового міждисциплінарного напрямку когнітивної риторики. Виділення самотніх рис фінманівського ідіостилію, його епістемічних настанов та ключових концептів, поряд із широким залученням вторинної інформації (основним джерелом якої слугували мемуари вченого та спогади про нього його колег та родичів), дозволило нам реконструювати дискурсивну особистість Р. Файнмана у її цілісності, виявивши чітку взаємозумовленість між її різнорівневими аспектами.

2. The thesis explores the self-representation of authorial identity of Richard Feynman – one of the most influential and charismatic scientists of the 20th century – through the prism of discourse studies and cognitive linguistics. For the first time in this field a corpus-based approach is used consistently with the purpose of comprehensive analysis of a scientist's authorial identity. The study integrates metadiscursive, epistemic and cognitive-rhetorical markers of a scientist's self-representation, shaping a holistic perspective that is lacking in available research. The study demonstrates the relevance of K. Hyland's model of metadiscourse as stance and engagement to the analysis of a single scientist's self-representation, as well as its applicability to the genre of academic lecture, despite the fact that so far it has been predominantly used in the research based on academic articles. It also validates the use of a corpus-based approach to the study of idiosyncratic characteristics of a scientist's works, presenting a step-by-step methodology of their computer-assisted analysis. It is argued in the thesis that a study of a scientist's self-representation should involve an examination of their beliefs about the nature of knowledge and science as a salient factor shaping their research approaches and accomplishments, as well as the extent of their explicit self-presence in academic discourse. Identified and described in the study are the means of constructing stance and engagement that distinguish R. Feynman's lecture discourse. Based on his lectures and memoirs, his epistemic beliefs and the individual concept of SCIENCE are reconstructed as inherent cognitive structures that correlate with particular idiosyncratic features of his academic and non-academic works. Rhetorical devices in R. Feynman's textual and video-lectures are analyzed from the viewpoint of cognitive rhetoric as a new interdisciplinary field, which is of special relevance to academic discourse. Identification of R. Feynman's characteristic stylistic features, his epistemic beliefs and key concepts, along with the broad use of secondary information (primarily, the recollections of his colleagues and relatives) enabled us to reconstruct the discursive personality of R. Feynman in its entirety, which, in turn, helped to reveal distinct interconnection between its different aspects representing various levels.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ільченко Ольга Михайлівна
2. Ilchenko Olha M.

Кваліфікація: д.філол.н., 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Потапенко Сергій Іванович
2. Potapenko Serhii I.

Кваліфікація: д.філол.н., 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Куш Еліна Олексіївна

2. Kushch Elina O.

Кваліфікація: к.філол.н., 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Материнська Олена Валеріївна

2. Materynska Olena V.

Кваліфікація: д.філол.н., 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Петренко Сергій Володимирович

2. Petrenko Sergii V.

Кваліфікація: к. філол. н., 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. **Заключні відомості**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Іваницька Марія Лонгинівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Іваницька Марія Лонгинівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.